

RYTOJUS.

Semanario de los Obreros Lituanos
en la Argentina. Montes de Oca 146,
Avellaneda, B-Aires.

RYTOJUS

RYTOJUS.

Lietuvių Darb. Savaitraštis Argentinoj.
calle MONTES DE OCA 146,
Avellaneda, B-Aires.

II (104) nr. — III metas

laikraščio kaina metams \$5 m., pusel — \$3 m., trims mėn. \$1 50; užsieny 3 doleriai; kaina atsk. numerio 10 c.

1929 m., kovo (marzo) 21

LAISKAS IS KAUNO KALĖJIMO.

(Pabaiga.)

Daugelis politikaliųjų—darbininkai ir valstiečiai tiesioginiai atikrauti nuo varstoto bei žagrės. Daugumas į kalėjimą atėjo be mokslais ir čia, kalėjime stengiasi prailginti nes kapitalistiniame surėdyme darbininkams ir vargingiesiems valstiečiams nėra galima kitaip, kaip tik kalėjime. Tačiau kalėjime irgi trugdo mokintis. Mūsų priešai supranta, kad mes norime šį laiką sunaudoti savo naudai, kad išėję iš kalėjimo pasekmingiau galėtume vesti darbininkų ir vargingųjų valstiečių išsiluosavimo darbą. Deliai to įvairiausiais būdais trugdo mūsų mokslo darbą. Netik ką neduoda turėti kalėjime mokyklos, bet ir kamerosse neduoda tinkamai mokyti. Neįleidžiamos šiek tiek geresnės knygos bei laikraščiai. Jokių karesnės pakraipos laikraščių neįleidžia iš užsienio. Beto, kalėjimo kameros perpildytos kaliniais vietoj 8-10 žmonių, laiko po 20-23 žmones. Oras visuomet tvankus, drėgnas, kas greit pakerta sėdinčių kalėjime sveikatą ir sunkiai duodasi, tokiose sąlygose, mokslas. Visas kalėjimo režimas nukreiptas tam, kad kuo daugiau kliudyti mokslo darbui ir kiekviena žmogiška terorizuoti kalinius.

Pas mus, Kauno kalėjime yra 220 politikaliųjų, kurių tarpe kalinamų už komunistinį veikimą 120 žm. Daugelis buvo pasmerkii mirii, kuriems mirties bausmė pakeista ilgais kalėjimo metais.

Apart kalinamų už komunistinį veikimą, randasi įvairių pučių bei provokacijų aukos, kurias socialfašistai atidavę į budelių rankas. Dauguma, išskiriant jų „vadus“, suvedžioti darbininkai ir

valstiečiai. Fašistai pasistengia prisijusti į kalėjimą žvalgybininkus bei provokatorius ir grūda juos į politikaliųjų tarpą su kuriais mums prisiema vesti kovą kalėjime. Socialdemokratų ir liaudininkų pasilgimas ir darbas kalėjime liekasi toks pat, kaip ir už kalėjimo sienų—ardyti politikaliųjų vienybę kovoje su nepakeliamu kalėjimo režimu. Matyt jau jų tokia prigimtis.

Mes, apart užsiėmimo mokslu, nuosekliai sekame Lietuvos darbininkų ir vargingųjų valstiečių kovą. Nes mūsų ikišiolinis gyvenimas tampa priu surištas su ta kova. Kova neperstoja virsi. Mes tikime, kad draugai liks už kalėjimo sienų nenuilstančiai ir pasekmingai ves tą kovą ir iškovos geresnį gyvenimą Lietuvoj. Lietuvos darbininkams ir vargingiesiems valstiečiams, o taipogi ir jums, draugai, dabartinė Lietuva nėra savoji tėvynė. Dabartinė Lietuva tai buržuazijos ir buožijos tėvynė. Tačiau mes esame įsitikinę, kad ateitis priklausos proletariui, kad jam priklausos pasaulinio šeimnininko teisė ir jis šią teisę sugebės ginti. Lietuvos prole ariats ir vargingieji valstiečiai vedami nenuilstančios L.K.P. sugižbės atkariauti iš buržuazijos ir buožijos Lietuvą ir tada tik Lietuva liks mūsų visų tikroji tėvynė-mctina.

Mes linkime, jums draugai pasekmingos kovos, revoliucinės ištvermės ir nenuilstančiai darbuotis garbingame kovos fronte, anapus vandenyno.

Politikaliniai.

Kaunas S. D. kalėjimas.

Kruvinoji Svarstyklė.

(Iš Socorro Rojo Internacional).

Sios skaitlinės mums rodo vertybę Tarptautinės Raudonosios Pagelbos (Soc. Roj. internacional).

Kruvinoji priepaudo prieš proletariato ir jo kovotojų judėjimą apspangusi žengia prie savo galo. Negalima pavieniai minėti mūsų kovotojus, nes jie užmušami, kankinami, teisiami ir kalėjimuos užkalami—tūkstančiais. Procesai prieš darbininkus, valstiečius, studentus ir abelnai apšviestąją liaudį—neapsistoja; jie vis skaitlingesniai tenka tūkstančių savo draugų eilei. Pereitų metų pirmame pusmety Chinioj be teismų išdudyta 7010 mūsų draugų, teistų mirtin 3340, ir ilgiems kalėjimo metams—3360. Lenkioj per tą pat pusmetį nužudyti mirtin 3; bylų atsibuvo 47, kuriose buvo teisama 431 kovo-

tojas. Francūzioj atsibuvo 202 bylos su 296 nuteistais ilgims metams draugais. Vokietioj—209 bylos su 407 nuteisimais ilgims metams. Italioj—82 bylos su 458 nuteistais.

Pažymim tik nekurias šalis, iš kurių Tart. Raud. Pagelba gavo žinias iš pernykščio pirmojo pusmečio, kurios bus šitokios:

Užmuštų—13,377, kankintų ir sužeistų—13,107, nuteistų—36,765, nustousių teisų—356, atimtų teisų dalivauti abelname politiniame judėjime—995. Karo teismai ir tribunalai 907 bylose teisė mirtin 3,395 žmonių, ir sunkiems darbams (katogai) 30,000.

Štai kokia kruvinoji kapitolinė svarstyklė!

Štai koks Tarptautinės Raudonosios Pagelbos darbo tikslas.

Visuomenės žiniai.

Pranešame gerbiai mūsų visuomenei, kad „Rytojus“ administracijoje randasi sudarytų metinių „Rytojus“ kompietų, kurie parduoda po \$ 10 apdaryti, ir neapdaryti po \$ 7. Kas norite įsigyti „Rytojus“ kompietus iš praeitų metų, kreipkitės į „Rytojus“ Montes de Oca 146 Avellaneda asmeniškai, arba paštu prisiųdami pinigų apdraustais laiškais.

„Laisvė“ ir „Vilnis“ parduoda po 5 centus, „Darbininkų Balsas“ po 20 c. „Izviestija“ po 15 centų.

Prenumeratų rinkėjai iki balandžio 15 d. prisiųskite surinktų prenumeratų kvitas, ir kurių trijų bus daugiausia surinkta—gaus prizadėtasias premijas ir bus tapinamos jų fotografijos.

Taipat pirkite iš „Rytojus“ kodaugiausia knygas, ir laikui slenkant susidarykite naminius knygynėlius, kas reikalinga turėti kožnam apšviestiesiam darbininkui. Kas gi apšvičia tuos mokytojus? Irgi tos pačios knygos, kurias turi pilniausią tiesą skaityti kožnas darbininkas. Tad kam gyventi tamsybės urve, kad gali išeiti į šviesą.

„Rytojus“ Taryba.

VIS NESILIAUJA.

Mūsų sabotažninkų laikraščio išėjo antas numeris, kuris jau iš ttesų pradėjo „numaskuoti“. Bet taip keista, kad Galų Trempas (tikras trempas) skundžiasi, kad jo nieks neapkęntė, visi juomi bodejosi, o vien už tai, kad jis tik vienas visose organizacijose buvo „teisingas“, o kiti tik samokslavo kaip „vogti ir naikinti draugų turtas“.

Kur to žmogaus protas ir ką jis gali tuomi įtikinti? Jei dar galutinai neišprotėjęs, turėtų apsimastyti ir palyginti savo įsiklopimus su visuomenės norais. Jei

apsireiškia tokios kvalios ir egoistinės mintys, kad visuomenė vieni „vagy“ o aš vienas teisingas, tai reikėtų apsisot ant to „aš“ ir paregėt kad tas „aš“ vienokiui, ar kitokiui būdu pagedes. Bet G. Trempas to nedaro, nes neturi tiek jausmo, bei supratimo.

DARBININKŲ JUDĖJIMAS.

Kaip daug praėjo streikų visose pramonės šakose; bet lai mėjimų buvo neperdaugiausiai. Nesenai pilnai savo siekius laimėjo staliai ir puiklininkai Barakų ir Bokos rajonų. Tai žymi pramonės šaka, ir jų laimėjimai pasakino kitus tos gremijos darbininkus. Šiandien pranešama iš Sindicato de carpinteros y aseradores de Boca y Barracas, kad tazeriuose Perera Iraola (hijo) ir Merlo y Cia tęsiasi parašai už streiką.

Name Justo Hnos vėl iš naujo prasidėjo streikas, nes ką savininkai buvo sutikę išpildyti, pradėjus darbą pasirodė, kad niekas nepildoma.

Tęsiasi streikai visu smarkumu Casa Harzigotto, kame streikuojama nuo vasario 20 d. Har. streikieriai laikosi gerai, tačiau kadangi nėra centralizuotos unijos ir kitų šakų nepalaikomi gali pralaimėti.

Kovo 19 buvo šaukiamas automobilijų plovėjų susirinkimas kuris taip pat su tikslu pasirašyti projektuojama streiką.

Tą pat dieną 17 valandą buvo šaukiamas šoferių susirinkimas kad gelbėjus streikuojantiems General Motors darbininkams.

Neapsistoja dar kova autobusų kompanijos „Atlantida“ darbininkų streiko, kuriems ateina pagelbon net pati publika, vengdama važinėti minėtos kompanijos kočėmis.

Laukiama taip pat iš taksimetrinių šoferių greito streiko kurių garščiai randasi Pedernera 152 ir San Juan 3971, kurie del didelio išnaudojimo greit atsilieps kuomet bus galutinai nutarta.

BOIKOTO REZOLIUCIJA.

Berisso F. C. S. —Vasario 24 d. LSD „Vargdienis“ laikytame extra susirinkime, po visapusio apkalbėjimo sąryš su buvusiais „Rytojus“ darbininkais-sabotažininkais, susirinkimas vienbalsiai sušuko: „Kas prieš „Rytojų, prieš tą mes!“ Ir likos priimta sekančio turinio rezoliucija:

1) Kadangi „Rytojus“ yra leidžiamas bendrovės suorganizuotomis spėkomis pažangiųjų darbininkų, atstovaujančios didžiūmą išėivijos prie kurios priklauso ir „Vargdienis“.

2) Kadangi „Rytojus“ pilnoj to žodžio prasmei yra vienintėlis darbininkiškas laikraštis Argentinoj ir visoj pietų Amerikoj, ginantis darbo klasės reikalus, rodantis kelią į apšvieta.

3) Kadangi išėjo iš „Rytojus“ redakcijos darbininkai-sabotažininkai tuoj išleido lapelius šmeiždami „Rytojų ir niekindami tuos žmones, kurie dirba prie „Rytojus“.

4) Kadangi dabar jau pradeda tie sabotažininkai, tikrenybėje Br. ir L. Svedai leisti privatinių laikraštį, pavadindami „Darbininkų Tiesą“ (antra pusė fašistų „Balso“) per kurią „Rytojų“ ir jo darbininkus biauriausiai išniekina, išvadindami „Rytojų šlamstru ir tam panašiai. Neatsižvelgdami į tai, jogei jie taip elgdami eisina prieš visą „Rytojus“ bendrovę, prie kurios priklauso visos darbininkiškos organizacijos Argentinoj ir iš tolimų kraštų pažangiųjų organizacijų ir pavienių draugų yra remiamas.

5) Tai LSA „Vargdienis“ gindamas darbo klasės, lyginai kaip ir fašistų „Balsui“ „Darbininkų Tiesą“ (ji neverta to vardo) paskelbia BOIKOTĄ. Tai lai Berissoj nesiranda nei vieno darbininko, kuris „Darbininkų Tiesą“ remtų bei ją skaitytų. Kartu „Vargdienis“ pritardamas visuomenės leidžiamam „Rytojų“ ir visai darbininkų klasei, nutarė rinkti aukas per šokių vakarėlių rengiamą „Vargdienio“ 9 d. kovos del „Rytojus“ naudos ir ragina kitas darbininkiškas organizacijas panašiai pasielgti.

Salin visoki fašistai, sabotažininkai su savo „Balsais“, „Darbininkų Tiesomis“ iš mūsų darbininkų tarpo!

Lai gyvuoja „Rytojus“ ir darbininkų vienybė!

LSD „Vargd.“ Valdyba.

Pirm. P. Kiaulėnas.

Izd. K. Leipus.

Skr. P. Ivaškevičius.

NAUJAS KUNIGŲ LAIKRAŠČIS.

Kaune išleistas naujas kuniginis laikraštis pavadintas „Mūsų Laikraštis“, kuris dejuoja dideliu nederliu, iš ko girdi ūkininkai neišgali pasisamdyti darbininkų ir tokiu būdu pasidaro ilgas dykinėjimo sezonas, kortavimai, vakarų kavimai, girtuokliavimai; tveriasi vagių šalkos kurios plėšia ūkininkų svirnus, ir kitas nesąmones daro.

Mat kaip kunigai riša ekonominį klausymą.

SUDEGĘ VOKIEČIŲ SPAUSTUVĖ.

Kovo 11 7 v. ryte užsidegė ir sudegė vokiečių dienraščio „Argentinische Tageblatt“ namas, įkainuotas į 400,000 pesų vertės.

Ugnis prasidėjo iš sprogusio primuso (kalientadoriaus), kurį taisė panaktinis virimui kavos. Panaktinis vardu Gustav Held, norėdamas skubiau užvirinti kavą—padumė savo mašinaitę ir išėjo laukan. Tuom laiku, mašinaitė nuo perdidelio išputimo sprogo ir uždegė visą namą.

Namas su mašinomis ir visu įrengimu buvo apdraustas vieno draudimo kompanijoj į 400,000 pesų, kuriuos žinoma savininkai atgaus.

Lietuviai piknike San Isidro 10-13-29 m. Fotografijos randasi „R.“ administracijoje.

VISAM PASAULY.

Vellingtonas.—(N. Zelandia). Telegrafuojama iš Canterbury, kad visoje apylinkėje jautėsi smarkus žemės drebėjimas. Iš priežasties to, suardyta daugelyje vietų gelžkeliai ir sugriauta namai.

Konstantinopolis.—(Turkija). Pranešama iš Anatolijos, jog netoli Adabarai, atskilusi dalis uolos nuo kalno, ritosi žemyn, ir užgriuvo ant traukinio praeinančio tame momente. Sudaužytas garvežis, ir keli vagonai: užmušta 4 žmonė ir 15 sunkiai sužeista.

Maskva.—Pranešama iš Leningrado, nesenai įvykusi Kominternio rajono konferencija, tarp daug kitų kalbėtojų kalbėję ir karo komisaras Vorošilovas, kuris pareiškė, kad nelabai tolimai ateityje įvyksianti karė tarp Anglijos ir Suvienitų Valstijų, ir kad busianti skerdynė bus daug baisesnė už visas iki šiolei buvusias.

Berlynas.—Pranešama iš Rusijos, kad laivo „Krasin“ kapitonas—R. Samuilovič ir aviatorius—Boris Čuknovski, kurie išgelbėjo nekuriuos „Italijos“ ekspedicijonierius, pranašauja, kad galimas daiktas esą surasti gyvais likusius su kapitonu Aleksandrinį ekspedicijos narius. Samuilovič pamatoja savo mintį sekančiais punktais. 200 metų atgal, grupė rusų žvėjų, audros užtikti likosi nunešti ant salų netoli Špicbergeno, ir po 6 metų laiko buvo atrasti gyvais.

Miunchenas.—(Vokietija). Inžinierius H. Eskener pareiškė, kad rengiasi skristi per Viduržemines jūras su „Graf Zepelin“ apie pabaigą kovo mėnesio š. m.

Meksika.—Kovo 18 d. valdžios generolo Almazan kariuomenės dalys šianakt įėjo į Torreono miestą, kuriame buvo susidrūtinę klerikalų sukilėliai.

Federaliai orlaivininkai patyrė, kad sukilėliai koncentruojasi už miesto Torreono ir kad traukiniai priveža daug karinių pajėgų, kas rodo, kad sukilėliai rengiasi atgal puliti miestą.

Miestas Escalon, kaip traukinių mazgas, dabar vieta kaip valdžios karinių pajėgų atsargai.

Madridas.—(Ispanija). Kovo 17 d. Visoj Ispanijoj plečiasi mokinių bei universitetų studentų streikas. Vis daugiau ir daugiau augstesnių mokyklų mokiniai išeina į nepaprastą streiką. Priežastis tame, kad valdžia su kunigija kišasi į mokslo dalykus: kunigija bruka religiją, o valdžia visuomeniškų mokslus, ką bestudijujant prieina išvados—nugriovimą buržuazinės diktatūros ir įsteigimą socialio surėdymo.

Belgrado. Bulgaria.—Telegrafuojama iš Philippopolis, jogei visoje apylinkėje jautėsi smarkus žemės drebėjimas. Mieste Firpan pietinėje dalyje Bulgarijos sugriauta daug namų, ir sužeista nemaža gyventojų

Guatemala.—Išmestieji pelenai iš vulkano Santa Maria, kurie nesenai nusteboino gyventojus užklodami visa apylinkę, pasirodė labai naudingi. Nutręšė žemę taip žymiai, kad kavos plantacijose žymiai pagerėjo derlius.

Moskva.—Visoj Rusioj buvo apvaikščiojama sukaktuvės 12 metų nuo nuvertimo carizmo ir įkūrimo sovietų valdžios.

Londonas.—Korespondentas E. Telegrapp. praneša iš Romos, kad generolas Nobile, padarė oficialų pranešimą jogei atsisako nuo generolo tituo. Atsisakymo priežastis esanti įvykusi katastrofa dirizablio „Italia“.

Berlynas.—Vietiniai laikraščiai paskelbė sekantį L. Trotskio pareiškimą: „Negaliu tikėti, kad Vokietijos parlamentas atmetų mano prašymą, leisti apsigyventi Vokietijoj, pasižadant, jogei neimsiu jokio dalyvumo politiskame šalies gyvenime, bet gyvensiu visiškai ramiai, kaip žmogus sergantis. Vienintelis mano svarbiausias užsiėmimas, tai užbaigti rašyti knygą. „Rusijos Revoliucija Marksizmo Šviesoje.“

Berlynas.—Komunistų organas „Volkswille“ perspauzdino žinia iš Maskvos iš 15 vasario 1929 m. Kame skelbiama, kad 63 Trockio šalininkai Tobolsko kalėjime paskelbė bado streiką.

Shanghai. Kitajus.—Atvešta į miestą 49 Vokietijos jūreiviai, kurie liko išgelbėti nuo skęstančio laivo „Giessen“ kuris susidaužė uolas, netoli salos „Sadie“. Minėti jūreiviai išsilaikė ant vandens po 6 valandas kovodami su jūrių bangomis.

Madridas. (Ispanija).—Pranešama iš Getafe, jogei kariškam aerodrome, nukrito su savo orlaiviu mirtinai susiszedamas kapitonas Gomez Cano.

PIRMUKART
NUEVA POMPEYOJ ŠOKIAI.

RENGIAMI KOVO 23 D. 8 VALANDOSE VAKARŲ

Avenida Saenz 1043 Nueva Pompeya,

Rytojiečiai su LSKD 5 kuopos draugais ruošia nepaprastai puikius šokius. Salionas puikus, erdvus ir dar tik pirmu kart į jį įžengs lietuvių publika.

Bus žaidimai, šokiai, skrajojanti krasa ir kiti pajvairinimai. Griežtų puikus Simniškio dūdų orkestras, kurio garsai puikiai kilnoja kojas.

Tik neužmirškite!!

Privazuoti galima šiais autobusais ir tramvajais.

Autobusai: „Central“—iš Constitucion,
„Argentina“—iš Plaza Once,
„Uragan“—iš Bocos,
„Sud Americano“—iš Retiro,
„Pompeya“—iš Caballito,
„Suburbano“—iš La Paternal.

Tramvajai: 55—iš Retiro,
16—iš Plaza Mayo.
47—iš Defensa Alsina,
raidė „A“—iš uosto.

Įžanga: Vyrams \$1, moterims 0,50.

APŽVALGA.

TAI KAD RAUS BOLŠEVIKŲ ŠAKNIS.

Fašistinio „Balso“ pirmas numeris užgiedoja pagal savo sną. Jėję į kokią sukiurę žydo spaustuvelę, mūsų fašistų gaziets žnagatos pasijuto lyg karvės rūtų darželyje. Lygiai kuomet koks pamišęs generolas ima klie-dėti išdėstydamas savo užbrėžimų planus kad kokia tai galybė, tik jam kamandavojant, bus padaryti milžiniški užkariavimai, skaudūs nubaudimai.

Fašistai apart „užkariavimų ir nubaudimų“ dar pabrėžia, kad jie dabar „išnaikinsią visą bolševizmą“. Girdi: „negana žiedus nukapot, bet reikalinga išrauti ir jų šaknis. Reikalinga sugriauti tas darbininkų kraujuose paskendęs pamatas, kuriuomi nežinelių tarpe lietuviški išgamos savo kišenių labai operuoja.“

Ir suprask žmogeli ką jie kalba... Matoma nor mus išvadinti kraugeriais, plėšikais ir dar kito kiais. Na ir ką gali įtikinti su tokiomis posakiais? Nebent jei rasis idijotiškesnių už juos pačius. Ir tokius rūkus įsirdina žmonėms leisti į akis ir dūmt, tartum čia lietuviai, darbininkai gyvena be jokio apsvaistymo, tik akiai tikės ką pasakys, o dar labiau kad parašys, o ypač žydo spaustuvelę.

Juk darbininkai gerai žino kad kovotojus prieš išnaudojimą gimdo patsai išnaudojimas, pati kapitalistinė sistema. Kaip seniai atsirado išnaudotojas taip seniai ir išnaudojamas, ir tol bus jie priešgynibė, kol nebus panaikinta privatė nuosavybė - t. y. kol bus nenuversta kapitalistinė sistema.

Ir žinant šią nuolatinę kovą, tarp pavergetoj ir vergėjo t. y. tarp darbo ir kapitalo, taip pat žinant kad tą kovą nieks nepanaikins kaip tik tie patys darbininkai - komunistai - juokas ima iš to mūsų fašistinio klėdėjimo, kuomet jie pabrėžia kad jie komunistui netik žiedus nudaužys, bet ir „šaknis išraus“. O! asilų galvos... Juk yra klasės, luomai, ir kaip greit darbininkas apsišviečia, taip greit jis susipranta, o susipratus tampa rimtu kapitalizmo priešu. Taip pat kol žmonija bus pasiskirsčiusi į luomus, kapitalistų luomui tarnaus visokis brudas daugumoj iš akių darbininkų tarpo. Tos žmonijos padugnės neturi rubežių saviems melams, saviems palaidiems argumentavimams, drabsty-

mui darbininkų klasės ir provo-kavimui jų kovos. Jie stengiasi taip nuduoti tokius kovotojus būk ir jie „kovoja“ prieš kapitalistų, kad tuom pakenkti tikrai kovai, kad užsistarnauti šuns pagyrimą nuo kapitalisto arba jo palaiko.

Gerai žinome kaip fašistai bandė visas apgaulytės: buvo tautininkais - nesisekė, buvo davat-komis ir aferisto viparto garbin-tojais - nesisekė, buvo mergininko Daknio garbintojais ir jo čebatų laižytojai - nesisekė, buvo fašistais ir fanatiko J. Skinkio va-lisio pildytojai - irgi nesisekė. Iš-bandę visokias „idėjas“, ir viso-kius bandymus, galų gale priėjo K. Norkaus „idėja“ ir pasiliko garbintojais to nupuolusio žmo-gaus, kuris neturi kitokių minčių, kaip tik taisymsi žabangų žmo-nių apipilėsimui, kuris tuom troš-kimu skatinamas, išminklo savo fizionominį nerangumą į lankstų, prisitaikanti prie liaudies dvasios mokslą, kad per tą „dvasią“ pri-lįsti prie kišenių. Jis tuos prili-n-dimus išbandęs visapusiškai Lie-tuvoje, kur žmonės daugiau leng-vatiški, ir jei mes talpintume tuos nusiskundimus, tad „Rytojūs“ paverstume grynų liaudies „pro-kurorų“ apkalintančiu Norku. Bet balsiečiai su mielu noru patapo jo garbintojais, kadangi jis gerai išpraktikavęs visokio šmugelio darbus ir juo moka dalinai pri-taikinti prie darbininkų orga-nizacijų.

Bet r šiaip, ar taip: kitiems duobę bekasdami, patys veikiau įgrius.

Paryžiaus Ko-mūna.

1871 metais kovo 18 d. su-kilę Paryžiaus darbininkai - išvijo buržuaziją ir įstieję **Paryžiaus Komuna**. Tai pirmas viso pasaulio istorij įvykis kuomet darbininkai parodė savo tikslą. Ši diena darbininkų klasei yra be galo svarbi, ir kas metai bus mi-nima kol viešpataus klesų kova, kol viešpataus kapitalistų klase, t. y. kol darbininkai nenuvers ka-pitalizmo, ir kol nesutrukys ver-gijos rėtėjų, ir neįvykdins ant visos žemės kamuolio komuniz-mą.

Kuomet Paryžiaus Komuna

paėmė revoliucijos vedimą į savo rankas, kuomet paprastų daibin-kų rankos pirmu kart išdryso pa-imti valdymo apratą, kuomet iki tol jis buvo apsaugoj visokių iš-laipsniuotų luomų, t. y. burokrat-tijos.

Paryžiaus darbininkai paėmė valdžią labai sunkiose sąlygose, kada buvo svetimos armijos prie pat Paryžiaus vartų, kuomet turė-jų gintis nuo vokiečių armij s ir savos buržuazijos.

1870 metais liepos mėnesį, tarpe Vokietijos ir Francijos iškio-kare. Iš vienos pusės stovė-jų Napoleonas III, iš kitos - Bis-markis. Tais pat metais rugsej mėnesio pradžioj Francijos ka-riuomenė pralaimėjo milžinišką mūšį, ir tam pat mūšyje ties Se-dan tapo sugautas vokiečiais pat-sai L. Bonapartas. Tai buvo rug-sėjo 4 diena.

Francija tapo apskelbta re-publika, kuomi daugelis vyšlei kad tuom karas turės baigtis, bet Bismarkio armija isismaginusi laimėjimais vis veržėsi ir veržėsi gilyn į Franciją, su tikslu - atplė-šti Elzas Lotaringą. Francūzų bajorija, kunigija ir visa buržu-azija, taip pat visa reakcinė juoda-šimtijs judošikiai lenkė galvas prieš vokiečius ir tuom pačiu žy-gijū rengėsi paleisti parlamentą ir panaikinti respubliką, gražinti mo-narchiją.

Francijos buržuazija ėjo iš-vien su vokiečių monarchu ir 18-71 metuos, kovo 18 dieną, ku-met buržuazija pamegino nugink-luoti Paryžiaus nacional gvardi-ją, tuomet įsikūrę garsioji Pary-žiaus Komuna, pirmoji darbinin-kų valdžia, kuri per du mėnesių gigantiskai grūmėsi su vokiečių karuomene ir saviške buržuazija. Tai buvo pirmoji valdžia kuri stengėsi įkurti darbininkų kontro-liuojamą valstybę, panaikinant iš-naudojimą ir vergiją. Tai darbi-ninkų tvarka per du mėnesius sa-vo gyvavimo pajėgė nuveikti tiek, kiek buržuazija nepajėgia p r dešimtmėčius. O reikia atsiminti, kad socialio perbudavojimo dar-bas ėjo tuom laiku, kuomet už Paryžiaus vartų trenkė ir baubė prūsų kanuolės.

Ilgijus paryžiaus darbininkams kontrole ant valstybės mašinos, buržuazija siuto ir griežė iš ap-maudo kuomet pamatė kad nai-kina „šventos nuosavybės“ teises, viską pavesdamo darbo žmonėms. Visupirmausia Paryžiaus Ko-muna panaikino naktų darbą ke-pyklų darbininkams, uždraudė samdytojamus numušinėti plgas, ką neįspildžius buvo dedamos pabaudos. Fabrikantams atėmė

teisę būti įstatimų leidėjais, net ir beteisiais. Taip pat duota visa eilė ir kitų darbininkams gerų palengvinimų.

Svarbiausią klaidą Paryžiaus komunistai padarė ta, kad Pary-žiaus buržuazijai laisvai leido iš-lakstyti į Versalį, kas davė pro-gos tenai organizuoti puolimui Paryžiaus kariuomenei. Antrą klai-dą padarė - kam nepuolė ir neė-mė kitus miestus į savo rankas, bet tenkinos vienu Paryžiumi. Trečioji klaida - nekonfiskavimas bankų ir pasitenkinimas iš jų gautoms paskolomis. Taip pat di-delė klaida kad švelniai elyesi su buržuazija. Jei leido buržuazijai pradėti organizuotis - nereikėjo duoti baigti, bet pulti Versalį ir išblaškyti juodasias gaujas.

Kuomet buržuazija Versaly suorganizavo armiją - visų įdūkimu puolė skersti Komunos kareivius. Po ilgos ir atkaklios kovos Pary-s Komuna tapo kraujuose paskan-dinta Paryžiaus gatvėse. - Virš 20 tūkstančių vyrų, moterų ir vaikų išskerdė... Per išžudytus žmonių kūnus budeliams kojos klupo. Mūrų sienos kraujais buvo nu-taškytos net iki trečių aukštų. Vaikščiodamos išgverusios buržu-azijos dukters lytsargių galais badė žaidžose pasrūvusias mir-stantųjų akis, duodamos suprasti, kad kerštą daro už pasikėsinimą prieš „šventąją nuosavybę“ Tai buržuazijos dora, kuri pratusi ne-dorėliais vadinti tuos, kas paliečia jų mašius.

Nors kankino, kraujuose skandi-no išvaigusius Paryžiaus darbinin-kus, vienok vilties neužgesino ir vargstančioji klasė kaip siekė ir tebesiekią savo tikslų.

Praslinko 40 metų nuo tos kraujuotos Paryžiaus tragedijos ir štai.. tas pasaulio gigantas pa-kelia savo nepermalduojamą gin-klą ant plačiųjų Rusijos teri ori-jų - nušluoja buržuazijos galę ir pats paima į savo rankas, įstei-gia proletarinę diktatūrą, vengda ma padaryti tokias klaidas, kokias papildė Paryžiaus komunistai.

Rusijos proletariatas nedavė buržuazijai tų laisvų ir privilegijų kokias buvo davę Paryžiaus ko-munistai. Rusijos darbininkai su komunistų partija prvyškai - pris-paudė savo buržuaziją, kaip varlę po ratu. Nepadėjo ginklo Rusijos valstietis: viena ranka žagrė laikė beardamas savo dirvonus, o kita ranka - šautuvą.

Smet, kovo 18 b. sueina 58 metai nuo tos žmonių skerdynės. t. y. - iubilėius mūsų tikslu, ku-rinomi turime stiprinti savo įsit-iikinimus. Turime žinoti kad ir mes nesnausime ir neduosime sa-

ve išnaudoti, bet vieną gražią dieną tūdrėsimę sprandą nusukti mūsų išnaudotojams ir paimti ga-lę į savo rankas, ir įstiegti toką tvarką, kuri neturėtų klesų ir iš-naudojimo, t. y. kad nebūt ponų nė vergų.

Bete.

Moterų diena Rusijoje.

Kovo 8 d. yra tarptautinė moterų diena. Kapitalistinėse są-layse ta diena be abeje negali at-sibūti kaip darbininkų iėvney, kur barbas ir moteris stovi aug-ščiauism teisių laipsny.

Štai kokią žinią talpina kapi-talistų dienraštis „La Prensą“:

„Tūkstantinės minios šiandien manifestuoja Tarybų Respublikų Sąjungoj, sutikdami tarptautinę darbininkų dieną.

„Jau pirm keliatos metų viso pasaulio komunistų yra priimta, kad kovo 8 d. turi būt iškilmingai sutinkama kaip pagerbimui darbininkės moters. Čia vieninte-lis šaltis visame pasauly kontro-liuojama pačiais komunistais, ku-ri priduoja šiame reikale didelę reikšmę.“

„Šios dienos didžiulė spauda užpildyta įvairiais moters pager-bimo straipsniais, kuri įvertina jos žygius Tarybų Sąjungoj, kaip prie valstybinio vairo, taip kope-ratyvinio ir daugely kitų šakų.“

„Tam pačiam laike persfato ma moteris lygi vyrai, ir jokiu būdu neleistina manyti kad mo-teris yra menkesnės vertės.“

„Skaitlingi laikraščiai straips-niai parašyti pačių moterų, nuro-danti svarbą darbininkų dienos ir tuom pat žygią straipsnius fi-guruoja didi skaičiai moteriškų vardu, kuos atlikę svarbius kū-rybos darbus.“

„Daugybės veliavų su įvai-riais obalsiais puošia namus. Daugelis jų turejo tokius obalsius:

„Moters, dalyvauk'ite fabrikų susirinkimuose ir stengkitės vado-vauti industriją.“

„Visų šalių darbininkės vie-nykietės į kovą prieš kapitalizmą, del įvykdymo Pasaulinės Tarybų Sąjungos, del taikos ir amžino nuginklavimo.“

„Šalin velniukai (akių uždan-galas) ir daugpatybė.“

„Duokite pasiūlytiuoti darbi-ninkėms iš tautinės befaivės ir iš religinių burtų.“

„La Prensą“ kapitalistų dien-raštis apie Tarybų Sąjungą bei moteris rašo šiaip, o „Balsas“ -

pusbernių, tikrų kapitalo vergų, bei rašo kitaip. Jis glemžia iš kur kokią žinėlę pagauana, by tik prieš bolševikus. Jie žinias renka nuo ubagų, žydų ir visokių lapsarbo-kų, ir nesuprasdami tarpusavės kritikos, patys mano ir kitus įti-kinėja, kad Rusijoj prapultis, nes jų pačių laikraščiai tai rašo.

Praslinko 12 metų, praslinks kiti dvylika ir vis jie lauks jos sugriuvimo. Kaip tie sprendimai kvaill yra: - nuo pat pirmųjų ga-lios paėmimo valandų tą patį skalauja be paliovos, pranašauda-mi sugriuvimą, ir tokį staigų kad ryt - poryt ir daugiau ne kai mėnesį.

Visų šalių nežinėliai daugu-moj jau paliovė tikėję tomis ne-būtybėmis, o mūsų - tiki pilna vil-timi, kad „grius“.

Laimėsite jūs, kiek mozūras ant galo dyselio pinčių.

Tyrų Uvasia

POMAS, TAMSTA IR RUPŪŽE.

Man teko su vienu žmo-gumi kalbėtis, kuris neseniai paspru-ko iš Lietuvos Varnių Sibiro. Tarp kitko jis sakė:

Dabar Lietuvos pilietis vadi-namas tik trimis vardais ir tas kas. Visų pirma tave pavadina - ponu, paskui - tamsta ir rupūže. Kada trečioju vardu pavadina, tai jau žinok, berneli, kad sveikas din-gęs“.

„Kaip tai? - nustebęs pasitei-ravau pas jį.

„Visai paprastai. Pirmiausia, kuomet įsilausai nakties laiku į žmogaus kambarius girtų žvalgy-bininkų gauja, viršyla, įeigu dar-aperčia liežuvi, tuoj sako: 'Mes pas pona darysime krata'. Paskui, kada krata darydami visko pris-igauja, jei ką geresnio suranda, sako: 'Tamsta esi suimtas'. O kada surakina rankas, kerta žmo-gui per žandą ir surinkai: Rupū-žel! Prisipažink, kad esi bolševi-kas!“

Senas Vincas.

PRIE PAKRANTES.

Prie pakrantės jūros kranto, Šoka bangos kaukdamos. Jų gilmėj ant vėjų ranto, Nardos mergos žaisdamos.

Supas blaškos, supas kyla, - Tiktai dūkstanti garsai! Tolumo, prie žalo šylo Snaudžia didmiesčio varsi.

Prie pakrantės, jūros kranto, Šoka bangos verkdamos. Tarp jų putų vėjų ranto, Nardos mergos žaisdamos.

Rutenis.

7-7-1923 m.

Pajūris.

LIETUVOS FAŠIZACIJA.

(Pabaiga.)

„Isakoma mokytojams stro-piai cenzūruoti mokinių skaito-mas knygas, uždrausti mo-kiniams be mokytojų leidimo vaikščioti į kinus, teatrus, spektak-lius ir t. t.

Iš mokyklų stengiamasi pa-šalinti neturtingų tėvų vaikus. Tuo tikslu žymiai padidintas mokes-nis už mokslą. Be to, universitete naujuoju statutu įvedama dar be paprasto mokesnio specialis mo-kesnis už paskaitų lankymą ir ki-tų mokslo priemonių naudojimą-si.

1928 m. lapkričio 6 d. vidaus reikalų ministerija išleidžia aplink-raštį kuriuo uždraudžiama viduri-nių ir augštesniųjų mokyklų mo-kiniams bei studentams dalyvauti bet kokiose ne jų mokyklos sie-nose veikiančiose organizacijose, nors tai būtų sporto, mokslo, me-no ar panašios. Tuo pat aplink-raščiu apskriti ir uždraudžiama jau-nuoliams iki 21 m. būti bet kokių organizacijų nariais, be tėvų ar globėjų leidimo.

Šiaip su bažnyčios ir kalėji-mo, dievo ir žandaro pagalba šiandien „lietuvinama“ Lietuva, darbininkas ir valstietis paverčia-mas beteisiu gyvuliu, iš jo dabar afimama visi tie menki užkari-avimai, kuriuos įsiai buvo revoliu-cinio judėjimo metais sau išsiko-vojęs. Bet todėl dabar Lietuvos darbininkas ir valstietis turi gerą pamoką, jis dabar jau žino, kad jei gali, tai imk iš buržuazijos jėga viską, o nepasitenkink tik trupiniais, už kuriuos, atėjus lai-kui, nulups tau paskutinį kailį.

Gerai būtų, kad iš šios pa-mokos pasimokyty ir kitų kraštų darbininkai. Vienos šolies darbi-ninkų laimėjimas, ar pralaimėj-i-mas turi būti visų kitų šalių dar-bininkama pamoka. Tik tokiu ke-liu mes išmoksime produktingai naudoti savo jėgas.

Tuti Kat.

Pagelbon Politiniams Kaliniams.

Nuo pat pradžios įsikūrimo Lietuvos buožių vyriausybei, visą laiką buvo lemia pūti kalėjimams geresniems Lietuvos proletariato klasės nariams. Jie manė, kad tuomi priver Lietuvos proletaria-tą išsivadoti kovos už geresnę, šviesesnę ateitį. Jų apsiriktą. Darbininkai ir valstiečiai, Lietuvos komunistų partijai vadovaujant, drąsiai tesia kovą už geresnę, šviesesnę ateitį, už revoliucinę darbininkų ir valstiečių, valdžią. Kalėjimais, žiauriomis represijo-simis judėjimo nesustabdė ir nesu-stabdyti. Jie tesia kovą iki laimė-jimo. Norėdami Lietuvos buožės geriau apsidirbti su Lietuvos re-voliuciniu proletariatu pastatė valdžios priešakyje budelius fa-šistus. Kartu su tuo prasideda masinis Lietuvos proletariato te-roras. Sądymai, teisimas ilgiems metams katorgon, trėmimas sto-vyklon, Lietuvos „sibirai“ - tam-na dienos reiškiniai. Kalėjimai liko nuolatinėmis buvainėmis re-voliucinių darbininkų ir valstiečių, kalėjimai taip perpildyti, kaip nie-kuomet.

Jų likę šeimos nariai: moters,

kūdikiai; seni tėvai maži broliukai ir sesutės atsidūrė blogiausi į ba-do padėtyj. Neteko šeimos maiti-tojų vyrų. Per vergiškų sąlygų ir bedarbės, nors ir galėtų kuri moteris eiti užsidirbti, palikus mažus kūdikius „dievo malonei“ - negauna darbo, tuo labiau, kad vyras bolševikas. Badas, šaltis, li-gos tai nuolatiniai laimėtojai ypa-tingai žiemos metu. Kruvinojo fašizmo aukomis tapo šimtai Lie-tuvos proletariato šeimų, nekaltų kūdikių. Ar galim mes į tai nulei-dę rankas žiūrėti, kaip geriaus-i mūsų klasės kovotojai kalėjimuos, o jų šeimos „laisvė“ badauja?

Žinoma, kad nel į pagelbą pū-damiems kalėjimuos, į pagelbą jų badaujančioms šeimoms. Visi kurie turi savijs proletarinės mo-ralės, jūs dori darbininkai ir valstiečiai! Mopras, tarptautinė dar-bininkams revoliucionieriams šel-pimui sąjunga. Kiekvienam dar-na dienos reiškiniai. Kalėjimai kam tik rūni pagelbėti kovoj prie-s kruvinąjį sibirą, privalo burtis į Raudonosios Pagelbos Sąjungą.

Tauras.

Jeromė.

Siaurės polio paslaptys-

Nugi pasivelykime, taip sa-kant, pasirausti giliau į mokslą, į žinią ir savo darbininkiskais pa-tyrimais par-ikškime savo deduk-ciją apie dides gamtos paslaptis. Pasinerkime savo mintims į jūrių gelmes, pakilkime į beores erdves ir tuomi susekime daugiau gam-tos paslapčių, gamtos turtų, kurie slepiami mūsų planetos, žemės sluogsnuose.

Bet kas mums uždraus tai daryti? Kadangi mes darbininkai einame prie pasaulio tyrinėjimo, prie galios paėmimo ir lavinamės visuomeniškų turtų kontrolės, tad papildykime savo vaidentuves ir gamtos paslapčių pažinimu.

Mūsų išnaudotojai sako, kad darbininkui neturi daug kas rū-pėti apart darbo, nestuomi „dau-giau kuom“ rūpinasi tam tikri pa-teptieji. Tai mintį pasekda daugelis mūsų darbininkų, o ypatingai tie kurie t ri nelankstų protą. Bet tuomi neprivalamo tikėti, n-s ap-kačia skaitysime, pamatysime, kad tie buržuazijos paliepimai toll nuo teisybės.

Ledų periodai.

Klimato tyrinėtojai, taip-pat geologai ir kitų šakų mokslinik-ai randa, kad Siaurė Europa ne-keliais atvejais buvus apkla-ta sniegais, ir buvusi amžino ledo gadyne. Sprendžiama, kad tie

periodai pasikartoja kas 25 tūk-stantai ar 30 tūkstančių metų. Kuomet Siaurės Europa ir Azija būna apkla-ta ledų slogsniais, dabarties Grenlandijos šiaurinė da-lis, susilaukia šiltų vasarų.

Šitoki patyrimai, arba geriau sakant indukcijos, tyrinėtojam su-kelia įvairias mntis daryti galuti nus sprendimus, išvadas arba iš-giliau - dedukcijas, koku būdu tas visas pasidart.

Įvairios išvados.

Kuomet mokslo žmogui - ty-rinėtoji, visoki serų gadynių ra-diniai, k. a.: šiltų arba šaltų kraštų gyvulių pėdsakai atrasti sau priešinguose klimatuose, ir kiti požymiai suteikio žinias, kad žemės klimatas turėjęs tam tikras atmainas, paskatina jį pagalvoti koki būdu tas galėjo įvykti.

Atmetus dualistus (dievo ša-lininkus), kurie viską riša su die-ve valia, rasime šitokių nuomo-nių: Pirmieji tvirtinimai sako kad ledų periodai priklauso nuo Skan-dinavijos kalnų, kadangi ant Šiau-rės Europos laukų ir arkams ran-dasi iš te atnešti. Tas, sako, ga-lėjo įvykti taip, kad nuo augštų kalnų viršinių sniegai besirisdami užvertė visą Šiaurės Europą ir dalį Azijos.

Su šia išvada negalima su-tikti, kadangi nors ir augščiau-sias būty kalnas turis 12 tūkstančių metų augščio, tačiau vis tik nuo jo sniegai toliaus negalėtų nusi-risti kai apie 29 kilometrų. Ir to-kiis tolimas ne tik kad nebūtų pasiekęs Lietuvos bet ir pakraš-čiams Norvegijos to nebūt užteke.

Tiesa, Lietuvos akms reds, kad jie sunėsti iš Skandinavų kalnų, ir juos nekoks aityvas tē sunėš kaip tik plaukintieji ledų kalnai. Bet kaip tie kalnai galėjo plau-kioti, kadangi tie kraštai didelė iškila, sauzemiai? Turėjo būti ku-met jūreimis.

Jūrių dugnas.

Antras ledų gadynių priežas-čių lėmimas yra esantis: Žemė turi kalnus ir slėnius. Bet tie ka-lnai viršuje yra tik menkiniekis, jų tik viršūnės kyšoje, o apie 9 da-lis jų nugrimzdę į žemės vidu-

sius. Pavyzdžiui: jei kalnas į viršų turės 5 kil. metus augščio, tad į žemį vidurius bus įskendęs apie 50 kilometrų. Kurioj vietoj giliau-sis slėnis, pav. jūrių ar ckeano dugnas, toj vietoj iš žemės vi-daus slėnis taip pat dešimtį kar-tų dubės. Arba, kad geriau su-prasti, kur giliausia jūra, te plo-niausia žemės žievė. Tie tarpsau-szeminiai tarpai t. y. jūrių gelmės susidaro iš sunkios, bet skystos medžiagos, kuria gali plaukioti sauzemiai. Ir tokiu būdu jei sauz-žemis pav. kaip Europa Azija ir Afrika nuplaukia tolyn nuo šiau-rės polio, tuomet klimatas pasidaro šiltesnis, kuomet prisitina-vėl atšala ir pasidaro ledų gady-ne.

Šis sprendimas yra daug tei-singesnis už pirmąjį, tačiauis gy-nai su tuomi sutikti ligi negali-ma, kadangi kiti kontinentai kaip Amerika ypač šiaurinė Kanados dalis visiškai su Europos sauzė-miu nesiriša, bet sulgy tyrinėtojų patyrimais, kuomet Europos bei Azijos kontinentai prieina ledų periodo, tuomet Šiaurės Kanada susilaukia vasarų.

Ir taip tie ledų, bei vasarų periodai kaitaliojasi per tūkstān-čius metų ir vis neatoldami nuo polių; jei viename polio krašte eina šiltyn - kitame šaltn.

Bolydų trenksmai.

Kiti žingeiduliai ir išvadų davėjai suranda dar įvairnesnų ty periodų atmainas. Jie suranda kad net ir ekvatoriaus(karštosios juos-tos) nekuriose vietose būta ledų gadynės, o Sibiro šiaurinė dalis buvusi kadaise karštojį juostoj.

Jie suranda, kad skrajojanti dangaus kūnai: bolydai bei ma-ziosios planetos kartais smarkiai įsilekusios krinta į žemę ir tuomi smūgių pasuka visą žemę, staiga permainingai jos klimatas. Jų tvirtinimu, Atlanto vandenynas taip-pat padarytas tokiu pat smūgiu.

Trenkė milžiniškas koks dangaus kūnas skrendas iš Pietų link Šiau-rės ir pakreipė visą žemę, pra-mušdamas jos paviršį atverda-mas didžiųjų kraterį, paskendusį ilgainiui ugnyje. Vėliaus atvėsus,

susirinkę vandenys padarė Atlan-to vandenyną, kuriuomi lietuviai atplaukia į Argentiją.

Šio tvirtinimo šalininkai pri-rodo, kad jie tulas laikas atgal Šiaurės Sibire suradę leduose palaidotus mamontų barda, kurie gyvenę pirm keliatos tūkstančių metų juos atadė taip staigiai patiktus mirties ir taip staigiai per-neštus iš ekvatoriaus į Šiaurę, kad nesusipėję ir žolė iš snukių imes-ti. Taip staigiai sušalę, kad atra-dėj-ai valgę jų mesą, kuri buvusi sveikais, nors enieguose išgė-lę jusi tūkstānčius metų.

Jei šie faktai būtų patvirtinti ir taip tik i kaip paduoti, žinia, kitkiau atitikimu ir negalėjo pa-sikeisti žemės padėtis, kaip tik smūgių kokios milžiniškos pla-netos atskalos. Amerikos kontin-en-tas taip pat tuomi smūgiu liko atskirtas nuo senojo pasaulio t. y. nuo Azijos, Europos bei Afikos, o Grenlandija, sakoma, kad tai yra patsai meteoras tik susimai-šęs su mūsų planetos sluogsnju.

Planetų magnetizmas.

Nors šie tvirtinimai pamatuo-ti, tačiauis vienas dar yra, kuris daug aiškesnis ir tikresnis už pastaruosius. Tuom jis aiškesnis kad riant su kitais dangaus kū-nais, mūsų žemė yra tos erdv-inės sistemos vieneta ir ji pri-silaikanti tūkstānčių metų eilių nus-tatytos tvarkos - visatos įstata.

Mūsų planeta kaip ir visos regimos žvaigždės, saulės bei ki-ti erdvių kūnai, šioj žvaigždyno srytį vienodai visuomet žvelgia į Šiaurės žvaigždę. Apie ją sukasi nesuskaitomos daugybės saulių bei planetų kuriose randasi daug didesnių negu mūsų žemė. Ir ko-del planetos visuomet tik vienu savo šonu žvelgia į milžiną Šiau-rės žvaigždę, ir tik truputėli, per-maža distancija ir per metų tūks-tānčius pakreipia savo linkmę, ką patvirtina ledų periodai?

Kompasas.

Kad ką nors rimtai ištirti ir padaryti tam tikrą išvadą, reikia pasinaudoti visais daviniais koki tik randasi t. y. surinkti medžiagą. (Bus daugiau.)

PASIKALBĖJIMAS PETRO SU DĖDE

—Eik še, Petrai, ba aš tave ieškau.

—O ką pasakysi dėdė?

—Gavau gromatą iš krajaus tai noriu apzinaiminti kas rašoma.

—No ko tas laiškas dėdė?

—Nuo jo aksilencijos, kūmo Antano Smetonos kuris da vis krajuje prezidentauja iš pono dievo loskos. Štai paklausyk kaip gražiai rašo:

Mielas kūmul!

Gromata rašyta panelės švenčiausios dienoje. Tegul bus pagarbintas jėzus kristus. O dabar pranešu kad aš esu sveikas ir gyvas ir da vis prezidentauju ko ir tau velinu apturėti iš pono dievo loskos. O dabar pranešu kad man prezidentavimas jau rusibodo, ba aš labai noriu karaliumi būti, o mano boba da aršiau ir už mane nori, ba ji ma spakainasties neduoda nė dieną nė nakį, ko ir tau velinu iš dievo loskos. Mano boba yra polcko kraujo ir ji mane kamu vadina kad aš neįsislūžinu į karalius. Ji sako kad su šoble viskas možna padaryti, reik tik būt ičierišku ko ir tau velinu iš pono dievo loskos. O dabar pranešu, kad man sunku į karalius pastoti, ba iš vienos pusės tas, žinai, Voldemarukas, tas mergos vaikas, kad pas tave karves ganė ma labai užvydi, ba jis ir nor karaliauti ba jis labai pasileido kaip koks žydo botagas, ir vienusyk jau buvo subuntijęs visus krajejus pusbernius ir norėjo mane nuverstti nuo trono, ale už mane vaikas laikė tai da nenuterė ko ir tau velinu iš pono dievo loskos. Ale iš kitos pusės, tai visi darbininkai komunistai mane nori nuvyti kiauilių ganyti, ko ir tau velinu, ale aš juos tuoj liepia nušauti arba į pestunges sugrūsti. Mudu su boba buvom išgalvoję, kad juos visus reikia iššaudyti, ba mes turime daug vaisko, ale ciciilistai sako, kad nelabai gerai, ba kraujui nėra sveika, ko ir tau velinu iš pono dievo loskos. Ale aš mislinu, ir mano boba mislina, kad tas yra gerai ir mes liepsime juos šaudyti ba mes jau turime ir karūnas nusipirkę ir boba su visais apieriais zbitkavoja. O dabar pranešu, kad tu, kūmul! parvažiuotum biskį tą savo pamočnyką suvaldyti, ba kol tu jam lupai nugara, tai jis buvo pavaltas, ale dabar, kaip paministravo, tai taip kai veršs pasiledo. Tai kad tu kūmul! parvažiuotum ir atpaistytum jam gerai šonus, tai aš mislinu kad paskui galėtume mudu su boba karaliauti, o tu galėtum būt toks kaip Italijos Musolinis.

Mus šventas tėvas jau pabaigė savo ir apdovanojo visokiais ražančiais, škaplieriais kad vos pakelti begalime, ale kol tas aket-plemenis nebus suvaldytas, tai vis negalėsime karaliauti, ko ir tau velinu iš pono dievo loskos, ale mes turim nodieję, kad tu parvažiuosi ir padarysi poredką. O dabar baigdamas šią mar-gą gromatę bučiuoju tavo skaisčius veidelius po tūkstąntį kartų, nesuskaitytų sykių, amen.

Tavo kūmas A. Smetona.

—Tai dabar supranti, Petrai, ko ki mano nopoščiai: ir čia pus bernius valdyti, ir tave važiuoti... Aš tą Voldemaruką papratęs mušti ba kai karves ganydavo tai aike aver, kad duodavau rinkinių per šonus:—net kaulai braškėdavo. Aš kad parvažiuočia, tai jis mano dūką užuodęs pasiustų Petrai, ale kod čia negaliu palikti viską be poredko: jie be manęs nemoka nė gazetės drukuoti, nė kitus zbitkus daryti,—aš mislinu reikės konsulas tave pasiusti, ba jis apie ražančius tai aike aver kad supranta, o čia tai niekam netinka. Kol dar sirvienta šlapiu autu

brūžina apie bambą tai da šiek tiek pazbitkavoja, ale ta pancka neprietelka, alga ima o brūžyt nenor. Kaip tu mi lini Petrai?

—Man smagu, dėdė pasiklausyti kaip jūs planuojate savo idiotiškus planus. Aš visuomet randuosi dialektiškų žmonių tarpe kame šitokių posmavimų negaliu niekuomet išgirsti, tad skaitau už gerą kad retkarčiais galiau pasiklausyti ir šitokio turinio sapaliojimais.

—Tai matai, Petrai, kokios tilingenkos misly—prisirašyk prie mūs tilingenkos kamandos, ba pas mus jau ir nėra mados eiti į spaviedį.

—Ne, dėdė, nors aš vargo darbininkas tačiau tokių „tilingenų“ tarpe nebūčiau niekaip, nes žmonės bukapročiai, atsilikę, apkvaišę ir nesuprantą jokios pasaulio žiūros.

—Visai neteisybę šneki, Petrai! Mes tilinganti viską suprantam, tik jūs nerašykite į savo gazetę nieko apie mus, tai tu pamatysi kai mes įtaisysime gencijas darbam medžioiti, ar į Nortus vežti, tai aike aver, kad pinigai plauks. Šičia, amygo možna gventi. Šitiek tų gringų bedarbo valkiojasi, o kad turėtume lietuvišką genciją, tai kai kraują į atpuskus brauktų—pesus nespėtum skaityti.

—Kad jūs dėdė su toms savo agencijomis bei rekomendacijomis bent vienam būtumėt suteikę darbą, bet kad tik pinigų iškaulijat, o bedarbis tik žygišis apsidžiaugia, pavargsta, užpyksta ir ateina į „Rytojaus“ redakciją apsisiskūsti. Rytotiečiai matydami tokias šunystes—negali tylėti. Reikia perspėti, kad apsisaugotų išnaudotojų.

—Tu nežinai nieko, Petrai, tau tik šituom kryčium galvą reikia sudaužyti, tai tu tada būsi šventas, o dabar tai į tave velnių priliūdę. Čiau ba aš negaliu su tavim ilgiau šnekt. Žiūrėk parink man ant šipkortės pinigų, ba aš važiuosiu į kraują parėdka padaryti.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

A. Krupeliui: Čia yra jau pribuvęs tas nurodytas asmuo, bet jis pas mus nesilanko.—lan-kos pas fašistus.

Berisietėms: Atsišaukimą pa dirbsim kaip galint skubiau.

Belaivui: Straipsniu „šis tas iš Lietuvos ūkio“ negalime pazineadoti, kadangi jo ilgumas padarytų mūsų laikraštį daugiau lietuvišką negu argentinšką. Mes industriniai darbininkai, ir mus tik juokas ima iš tos lietuviškos „kultūros“ bei „progreso“, kuomet palygini su progresu kapitalistinių šalių. Tokiu dideliu analizavimu Lietuvos ūkio, rodos ir vietiniai darbininkaiškai literatūrai nereikalinga imtis. Rašykite straipsniu iš Rusijos darbininkų gyvenimo: kaip įvedama 7 v. darbo diena, kaip vysto industrija, ką dirbate jūs patys, lietuviai, ar turite daug liuoslaikio visuomeniškam darbui, koks pavojus iš buržuazijos, bei trockistų. Tokius raštus tai skaitysime.

Pauksčiui: Koks „minėtas“ vadovėlis mes nežinome. Knygų pas mus randasi visokių, ypač klasinių. „Rytojus“ kainuoja metams 5 pesai. Prenumeratas su metais nelygname: kada užsi-prenumeruosite, tada pradėdame siuntinėti ir siuntinėjam iki užsi-baigia suma. Korespondencijomis pasinaudosite.

Velžienei: Pranešimas atėjo per vėlai.

A. Venckui: Kaip jus gydyt pamočninkas talpinsime.

J. G. Vaizdeli: kiek pataisę talpinsime vėliau.

Korespondencijos

BERISSIEČIAI LINKSMI ŽMONĖS.

9 d. kovo atsibuvo LS. D-jos „Vargdienio“ šokių vakarėlis, kurin, galima sakyti, susirinko visi lietuviai. Nors spaudžia kapitalistinė našta, bet darbininkų parengimų neapleidžiame.

Apart visako, buvo renkamos „Rytojaus“ naudai aukos, kurias aukavo visi ir visos sulig išga'e. Rinkėjais buvo draugai: Janonienė ir Sabalis kuriems už pasidarbavimą tariame draugišką aciu.

Laike aukavimo pasigirdo griežtas protestas.

Du draugu atkeliavusiu iš toliau, ir gerai nesusipažinusių su mūsų politika ir nenugirdusių Marčiūno pranešimo pabugūšiai ėmė kalbėtis.

—Ar papaike, tarė vienas, jie renka aukas tiems Švedams sabotažnikams ir jų gazetėtai kuri provokuoja visą darbininkų veikimą.

—Ne cento, pabrėžė antras, tiems neklauždom, tiems provokatoriams, tiems šiokeims ir tokiems. Del šio „incidento“, mūsų aukų rinkėjai net atydžiai turėjo nušviesti, kad ne sabotažnikams, bet „Rytojui“.

—A, tai „Rytojui“, o aš maniau kad tiems išgamoms nustebsiai kišenių krapštydamas pareiškė pirmasai

—Aš irgi maniau, tarė antrasis, kad tai sabotažnikams. O kiek gi reikia? Bet kad ir pinigų mažai atsinešiau... na tiek to, kitasyk duosiu daugiau dabar šepaskutinius!

—Še paskutiniai, pabrėžė antrasis, duodamas žiupsnį nikelinų. „Rytojui“ mes žinoim, o fašistams ir sabotažnikams beržinių gumby tai bus geriausias aukos.

Reikia pažymėti, kad augančioji mergaičių karta atsižymi nepaprastu eilių deklamavimo gabumu, ypatingai O. Mudrauskaitė, ir L. Delindaitė. Jos bus geros scenos mėgėjos ir labai girtina kad iš anksto pradeda šį darbą.

Tik viena nelaimė, kad del nelaukino šeimininio atsitikimo nebuvo patogios muzikos. Griežkas kaip mokėjo ir už tą pasitar-navimą nieko neėmė.

Vėliaus pribuvo ouikūs muzikantai kurie pakėlė ūpą visiems ir visi buvo patenkinti.

Pelno liks „Vargdieniui“ apie 60 p.

Publikos būtų tiek nebuve, bet kai sužinojo kad „Rytojui“ bus renkamos aukos—visi ėjo ir visi aukavo, ir visi linksminosi iki 3 v. ryto.

Darbininkų Draugas.

MITINGAS.

Kovo 3 d. t. k. būti Rosarijoj ir einant miesto aikšte pamatiau šitokį reginį:

Susirinkęs gražus publiko būrelis o jo vidury pasistojęs kalba kalbėjojas. Man sustojus paklausyti, tuoj iš pirmųjų supratu kad kalba komunistas. Kalbėjo apie augančią visame pasaulyje juodąją pajėgą—fašizmą kaip ta juodoji našta gula visu savo sunkumu darbininkų klase, kaip šaknis leidžia Argentinioj ir t.t. Besiklausančių skaičius vis didėjo—policijos taipat. Bet kalbėtojai matoma iš policijos laukė ko tai iš anksto, nes pasidarius sujudimui visi kalbėtojai supuolę į du laukiančių automobilių—pabėgo. Policija iškart sutrimitavo ir ėmė šaudyti, bet kalbėtojai paspruko.

Kuomet žmonės ėmė į visas pušes lankstyti, ir man sprukant, sutinku vieną policijos ofisialą, kuris persigandęs manęs užklaušia:—kas šaudė?—Policija, atsakiau ir nubėgau.

Valdžia nenori, kad kalba apie fašistus.

L. Seniūnas.

APIPLĖŠĖ LIETUVI.

Šių metų 6 dieną kovo, Barrio Piñero ant gatvės Brasil 2454 apiplėšė Petrą Stakionį

Kada P. Stakionis pietų laike išvažiuo į banką apmokėti už sklypą mėnesinio mokesčio, ir jo žmona dirbo fabrike, tuo laiku plėšikai įsibrovė į minimą piliečio nuosavą namą išnešė visus drabužius ir dar šimtą pesų (100).

Kada sugrįžo P. Stakionis iš banko namo rado savo namelį tuščia.

Kada plėšikai su rišuliais iš minimo namo ėjo, kaimyninio namo, gyventojai patėmijo, bet nebuvo minties galvoje, kad plėšikai.

Znakomas.

GYVENIMAS BRAZILIJOS.

Miestukas Araraguara turi apie 25000 gyv., bet fabriku, apart keliatos lentpiuvių kuriose dirba 20, 60 darbininkų kaip ir nėra. Tik vienas valdžios fabrikėlis teturi į 200 darbininkų, kuriame taiso vagonus, bei garvežius. Daugiausiai darbininkų dirba krovime bei iš-krovime prekių kurių čia ateina nemažai.

Kompanijų agentai, bei kapatasai su darbininkais elgiasi žvėriškai. Darbininkai tamsūs ir neieško būdų kaip išsisukti iš šios vergiškos padėties; jie velka sunkų baudžiosvą jungą ir tyli, arba kad ir ką šneka tai tik kad nieks „negirdėtų“.

Brazilijos gyventojai labai su mulkinti religiniais burtais, ir, kaip lietuviai, pamatę kunigą vėjasi idijotiškai rankas bučiuoti. Ponus labai gerbia, nes „jei nebus ponių ponų—nebus kam darbo duoti ir reikės badu mirti“. Dirbame po 10, 12, ir 15 valandų į dieną ir tokiam akiplešiskam prispyrimui apjakintas brazilietis netik kad nepasipriešina, bet viską priima su malone, nes „tai dievo duota dievas visokių kankinimų mylėtojas“.

Uždarbiai—6—7 milreius, bet kuomet reikia sumokėti—ir iš tų pačių nūvagia

Darbininkų gyvenimas vargingas, nes iš to menko uždarbio negalima žmoniškai pragyventi, kadaigi valgis, guolis mėnesiui kainuoja apie 130 milių, ir tai tik vienam asmeniui ir ko papraščiausia. Visą uždarbį reikia taupyti taip kad joks reisas į šalį nenuėitų, dągi reikia išsižadėti ir to brangiausio daikto, kaip knyga kuri teikia dvasiai peną, apšviečia žmogaus šimintį ir tt.

Apšvietos čia darbininkuose nesimato jokios; nors po 12 ir daugiau valandų dirbant nėra kada ir šviestis, ir tik mirksta per di nas gerdami alkoholi.

Lietuvių yra tik trys familijos, bet ir tie patys tamsūs, be jokio supratimo darbininkškos kovos ir priešai visokio judėjimo.

Tai gi mieli draugai, iš šių kelių pavyzdžių galit suprasti sunkią Brazilijos darbininkų padėtį.

Paukštis.

PERŠOVĖ STREIKLAUŽI.

Trečiadienį kovo 13 dieną, apie 18 val. Pineyro, kampas Aldecoa—Fraga, gryžtant iš darbo drauge su kitais, Povilas Čiornius ir Jonas Jukštas, išlipo iš auto (kuris išvežiodavo streiklaužius), einant į namus per Aldecoa ties numeriu 846 staiga pasigirdo keli revolverio šūviai. Subėgus dau-žmonių pastebėta, kad J. Jukštas peršautas dviem šūviais, į kairę ranką ir į nugarą. Vėliaus pribuvo policija, bet pikietnikų nesu-rado.

J. Jukštas ir P. Čiornius General motors S. A. streiklaužiauo ir niekas tokiem gaivalam nepaguodos, ir nevienas pasakys kad gerai padarė.

Slap Zinis

VILLA DIEGO.

Iš SKD. 3-os kuop. valdybos posėdžio vasario 24 nutarimų del apšmeizimo drg. S. Augačio buvusio Fin. sekr. „Rytojaus“ Nr. 4 tilpusi korespondencija po antgalviu „Villa Diego“ koksai „Rytojietis“ primesdamas visokius melus be jokių teisybių ant buvusio F. sekr. S. Augačio, apie kokias tai agitacijas prieš „Rytojaus“ darbuotojus. Būk tai S. A. per 3-os kuop. susirinkimą vadinęs rytotiečiai „lindžierais“.

Tai yra grynas melas. Draug. S. Augaitis visuomet darbavosi del „Rotojaus“, ėjo po kambarius bei parengimus rinkdamas „Rytojaus“ prenumeratus, plalindamas „Darbininkų Balsą“ ir daug gėbėjo sutvėrimui moterų 142 kp. Jo darbštuma liūdija „Rytojaus“ prenumeratų kvitos Nr. 261 ir moterų 124-a kuop. „Rytojietis“ prirodo kokio tai „keleivio“ korespondencija iš 1927 m. bet numerį pamiršo. O apie pirmininkavimo 3—os kuop. tai mes tikrai žinom, kad drg. S. Augaitis jokių pirmininku nebuvo ir nenuspino 3-os kuop. Jam pastojant F. sekr. buvo tik 18 narių, o perduodant jam buvo 33 nariai. Tai kur teisybė „Rytojiečio“?

Pirmininkas P. Žvinakas. Sekr. J. Pajarskas.

Susipratęs parbininkas skaito ir platina „Rytoją“

SKAITYKITE UŽSIENIO DARBININKŲ LAIKRAŠČIUS

Leidžia Jung. Valstijose:

„Laisve“

Dienraštis. Kaina metams 8 dol. arba 19 pesų.

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

„Vilnis“

Dienraštis. Kaina metams 6 dol. pusei 3,50.

3116 So Halsted St., Chicago, Ill.

„Darbininkų Balsas“

Mėnesinis žurnalas. Kaina metams 2 dol. arba 5 pesai.

46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Leidžia Sovietų Sąjungoj:

„Raudonasis Artojas“

Valstiečių dvisavaitraštis. Kaina met. 1 rub. 20 k. arba 3 pesai.

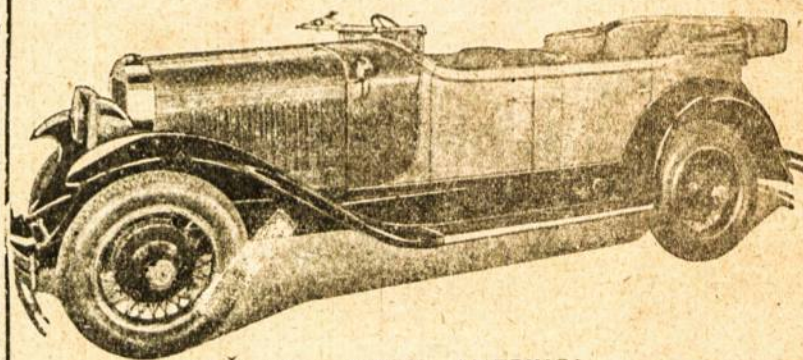
BSSR Minsk Sovetskaja ul. CKKP(b)B.

Reikalaukite tiesiai iš sumintų laikraščių redakcijų.

NAUJIENAI

NAUJIENAI

Lietuvių šoferių Akademija

DIDŽIAUSIA PIETŲ AMERIKOJ

ir vienintelė kurį garantuoja DIPLOMĄ.

Pamokas duoda Europiečiai ir vietiniai diplomuoti technikai—specialistai su naujausio modelio lengvais ir sunkiaisiais geriausios rūšies automobiliais.

Lietuviai naudokitės progą, nes jūs čia naudositės didžiausiomis nuolaidomis šioje teisingiausioje ystaigoje.

Baigusiems pas mus mokslą mes pagelbim išgavime dokumentų Nepamirškite, kad tai vienintelė mokykla kurį duoda pamokas Buenos Aires miesto centre.

Mokiniams valandos nuo 8 ryto iki 22 v. vak. taip-pat ir šventadieniais.

Agencija suradimui šoferio darbą neapmokama.

Calle PINZON 1335—Barracas.

U. T. 21—1022

Volco Restoranas

Užganėdina kiekvieną, kuris tik atsilanko. Lietuviai kviečiami atsilankyti ir persitikrinti. Valgiai gaminami sulyg rusų, volkiečių skonio. Kainos priimanamos.

Taipgi išnuomojam nakvynėm kambarius, pavieniams ir šeimynoms. Kainos priimanamos.

Palaike kelevių daiktus ir priimame laiškų. Visus kviečiame atsilankyti, o užtikrinam, kad būsite patenkinti. Įėjimas nuo N. L. ALEM 654, ir iš gatvės 25 de MAYO 671 ir 685 (Arti Retiro ir Imigracijos) Buenos Aires

LIETUVIŠKA SKRYBĖLIŲ DIRBTUVĖ.

K. BARKAUSKIO.

Dirbu ant užsakymų ir turiu didelį pasirinkimą. Perdirbu senus. Darbą garantuoju.

Lietuviams nuolaida 10 %

Patricios 1581 U. T. 21-Barracas 2566. Bs. Aires.

PIRMUTINĖ LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

(Bazar v. jugeterijai)

Vra didelis pasirinkimas įvairiausių žaislų, ir galen-tjerijos prekių. Viskas parduodas žemomis kainomis. Vra gerų maudymo-si kostiumų.

Lietuviai prašoma atsilankyti, o būsite patenkinti.

Barracas

Calle San Antonio 657.

RUBSIUVĖ „EL SPORTMAN“

Geros medžiagos, kazimierinės, atsakančiai ir už pri-einamą kainą dirba vyriškus rūbus diplomuotas siu-vėjas:

JUAN MILAŠENKO

Nueva York 4779, BERISSO

esq Lavalleja

FARMACIA „ASTER“

(VAISTI Ė)

M. Podolskio.

Calle Gorriti 4300.

esq Lavalleja

Čia jūs galite gauti geriausių vaistų ir daug pigiau negu kitur.

Lietuviai įsidemėkit ir ateikit persitikrinti.

VELYKŲ ŠVENTĖS.

Išpuola šio mėnesio gale.

Gamta atgimsta ir meta nuo savęs sniego rūbą, kuris šiais metais buvo nepaprastai sunkus. Laukai ir medžiai vėl pradeda žaliuoti.

PRASIDEDA PAVASARIO SĖJA.

Pasistengkite, kad jūsų seni tėvai, jūsų žmonos ir vaikai, broliai ir sesers taip pat galėtų dalyvauti toje bendroje pavasario linksmybėje, kad galėtų laiku užsėti tą žemės kampeį, kuris buvo jūsų lopysys.

D R YRA LAIKO

pasiųsti pinigų greitai, pigiai ir užtikrintai per

Banco Holandes de la America del Sud

LIETUVIŲ SKYRIUS.

CALLE 25 DE MAYO 51, esq. Bmē MITRE. BUENOS AIRES. Skaitome tik 4 pesus už pinigų persiuntimą telegrafu.

Vietos Žinios.

Na o 23 vasa-
rio ???

Kam toks didelis klausimas — turbūt nepaprastas? Tai žinoma, nes tą dieną rytojiečiai su LSKD. 5 kuopos pagelba pirmu kardu Nueva Pompeya, avenida Saenz 1043 rengia linksmą šokių vakarą, kuris prasidės 8 val. vakaro.

Bus įvairūs tuom, kad naujoji vietoj, bus nauja ir publika, nes susirinkus apart Nuevos Pompeyos, bus iš Puente Alsinos, iš V. Alsinos, Castellinos, La Moscoso ir kitų atimų miestelių. O apart visko, gros visur žinomas Simniškio dūdų orkestras, kuris begalo užkalina šokantiems padus.

Tai ir traukim minėtą dieną visos ir visi, nes rengėjai tvirtina, kad lietuvių publika dar nebuvo tokiam puikiam, kaip a-da Saenz 1043.

Klumpakcjs

Prisiartinimas balan-
dzio 13 dienos.

Kas gi tą dieną? — Ar planeta kris, ar vulkanas atsivers? Nė planeta, nė vulkanas, bet mums vaidinimų mylėtojams svarbiau ir už tai, nes tą dieną mūsų Dailės ir Mėno Ratelis ruošia puikų vakarą, perstatydami scenoje puikų veiklą „Kryžius“.

D ir M. R. po ilgų vasaros atostogų, žinia, suvaidins gerai. Juos nereikia girti, nes juos jų darbai giria. Tegul „ponai“ giriasi, nes jie vaidinimo nenusimano, o mes be jokio abejojimo balandžio 13 d. vakare, eikime į Rinkon 1141 į salę „Vorwaerts“, o būsime patenkinti visi.

Irgi ponas.

Irgi „atsilankymas“

Per praeitą „Rytojus“ ekspedicią, t. y. kovo 6 d. vakare „atsilankė“ Jurgis Graibus. „Najau, manau sau atnešė 300 pesų“. Kiti, žiūriū taipat „mano“. Jau ir gailėsis kaip pas nekuri atsidaro, kad „apšmeizė žmogeli“, o jis „uždirbo ir šit, va, atnešė“.

Bet kur jis neš. Jis po tų ilgų nesimptomų, atėjo pareikšti neatnešimo tišslą. „Jūs nenševik“ sako žmogelis, „jūs ne komunistai“. Ir kad pradėjo „komunizmo“ mokyti, tai mes tik klausom, ir stebimės kaip tos keistos permainingos retkarčiais svietė įvyksta. Ir vis toliau, vis karščiau iki galų gale nuskyrė nekuriams iš mūsų įvairias bauses: vien 5 mėnesius kataros, kiti 50 metų karcerio... Besikarščiojant užvirė viduriuose alus, kurio matoma buvo anksčiau įtraukęs, kas visai ekspedicijai sudarė labai nemalonų kvapą, ir mes tuom (kvapu) remdamiesi nekantriai laukėme, kad tik jis greičiau išeitų, kad tik nepūstų tokį kvapą.

Išėjo, bet šliūžę paliko per visą koridorį.

Neprašom kad čia lankytūsi girti ir davinėtų kokias lekcijas. Pirmia atsisteikite su bendrovės nariais kuriuos nuskriaudėt, kurie už jūsų šunys turi suimokėti 300 pesų!

Sakalėlis.

Iš LSKD. 1-os kuop.
susirinkimo.

Kovo 17 d. įvyko LSKD. 1-os kuopos susirinkimas, kuris atsituvo Montes de Oca 146 Avellaneda. Įstojo naujas narys J. Macidulskis. Tarp kitko liko nutarta: 1) Išnešti protestą prieš Br. Švedo ir kompanijos darbus. 2) Kadangi vardu dviejų sabotažininkų B. Švedo ir Šumakario yra padėta 1 kuopos 300 pesų ir anie du griežtai ir beprotiškai atsisako juos iš banko išimti, tad nutarta 1 kuopai su C. K. traukti juos į teismą ir teismo keliu išieškoti (jei neklausys visnotino suvažiavimo). 3) Besinaudojanti kuopos knygy nu, neprivalo knyga laikyti ilgiau vieno mėnesio. Narys gali duoti knyga skaityti ir savo draugams, tik pats narys už knyga atsako. Už suterštą bei pražindytą knyga, narys privalo sumokėti 50% brangiau, kadangi knygyno tvarka to reikalauja. 4) Atsilankiusiems į knygyną, norintiems pasiskaityti duodamos laikinam pasiskaitymui veltui. 5) Išspausdinti formalūs knygyno taisyklių lapai ir išleisti vis omenę ir įlipinti į kiekvieną knyga po 1 lapelį. 6) Paskolinti „R.“ bei pinigų išleidimui Kastyžių-lieuvųjų kalbų vadovėliui kuris bus pagamintas draugo P. S. Paskola pavesta su eikti išdo globėjams ir išdiniui. 7) Kons-

titucijos knygeles pardavinėti po 25 centus ir kuopa paėmusi 30 knygelių. 8) Daryti vieną kartą mėn susirinkimus; dieną ir laiką palikta nuskirti sekančiam susirinkimui. Korespondentas.

Pranešimas.

L. K. G. posėdis įvyks 2-ą dieną balandžio mėn. š. m. 8-ą val vakaro „Rytojus“ bute; Montes de Oca 146 Avellaneda.

Nariai dalivauki visi, nes yra svarbių rekalų aptarti.

Sekretorius.

Pranešimas.

LSKD 9-ta kuopa šaukia susirinkimą 30 d. kovo š. m. 8 val. Krapavicko bute Monte Egmont 518. Kviečiame atsilankyti visus narius es atsikvičiant prijauciančius draugus ir drauges. Valdyba.

„L.“ choras tarptauti-
niame koncerte.

Kovo 16 d. salėje „Garibaldi“ Sarmiento 2419, atsituvo Socorro Rojo Internacional koncertas kuriame dalyvavo ir mūsų „Laisvės“ choras. Reikia pripažinti, kad kitataučiai mūsų chorą labai įvertina negu pačių lietuvių publika.

Nors „Laisvės“ choras neskatlingas ir dar pora-trys, lyg kokiam sabotažui, tą brangų vakarą namieje pasiliko, tačiau aplo-dimentų gauta tiek, kad nė per vieną lietuvių parengimą tiek negauta. Kaip salė didelė taip ji pilna ir b. išimties visa publika reikalavo pakartoti mūsų dainas.

Kuomet mūsų choras pabagė dainuoti, prieina prie manęs inteligentiškas vaikinys, žydų tautybės ir gražiai lietuviškai pareiškia: „kaip man širdį suspaudė, kuomet išgirdau Lietuvos dainas. Žodžiai ir muzika man taip patiko, kad net man ėmė ašaros riedėti, ypatingai kaip dainavote „Svietas mūsų tėvynė. Keliaujam dainuodami, nieko nebodami...“ Bet skambutis neleidė mums ilgiau kalbėtis ir einant nuo scenos dar jis paklausė, ar galėtume šeštadienį ateiti į Casa Proletariado, ką neužtikrinau.

Abelnai viso vakaro programa buvo didelė ir žingeini Apart dviejų chorų, dainavo viena iš Rusijos atvykusių solistė, Krajavskaja, kuri gausiai gavo aplo-dimentų. Solistas argentinas kuris ne programoj nebuvo pažymėtas, dainavo labai puikiai ir įdomiai. Dvi jaunos Teatro Colon bal-letistės pašoko taip puikiai patin kančiai, kad salė nuo aplo-dimentų gaudė. Darbininkų klubo stotomas gyvas paveikslas darė įdomu ir liūdną reginį, kur visų profesijų darbininkai-ės susirinkę dainuoja apie savo vargus, apie rytojį.

Šiaip ar taip nekuriams „L.“ choro nariams patartina maž-daug susipažinti su organizacijos reikšme, ir jos prisilaikant drąsiai dalima žengtį į tarptautinį veikimą.

Choristas

Dock-Sudo kuopos
vakaras.

Kovo 16 d. atsituvo LSKD. 7 kuopos vakaras, kuriame už didžiausį daugį atviručių pirmą premiją gavo Zadarlytė Aus'ra. J. gavo 146 atvirutes ir išlošė auk-sinį laikrodėlį. Antrą laimėjo Emi-lija Kvadaravičiūtė. Ji gavo anie 80 atviručių ir laimėjo albumą. Trečią laimėjo Luisė Bakutytė puikia knyga.

Lakštutė

VISOMS MŪSŲ ORGANIZACI-
JOMS.

Kur tik susitveria nauja mūsų organizacijos šaka, kur tik daroma „Rytojus“ naudai parengimai, ypatingai su vaidinimu, kur susitveria choras, arba jis ka-re gia—siųskite mums grupių, ar pavienių aktyvių asmenų, ypač meno sryties fotografijas, kurias didesniai susipažinimui ir susia-rinimui prie bendro tikslo, talpy-sime „Rytojui“. Mums prisijus-čia labai brangias fotografijas, kurios net dalinai ir netinka kli-šėms panaudoti, nes klišėms ge-riausia tinka paprasčiausios juod-spalsvės atvurutės kurios kainuoja ko mažiausiai.

Tad daugiau prie darbo. ir duokite dirbančiųjų paveikslus! „R.“ Taryba.

Paieškau Brolio Juozo Ba-liukonio, atvykusio į Argentina pirm 21 metų, paeinančio iš Pa-ručių kaimo, Trakų apskrities. Kas apie jį žinote, arba jo paties prašome pranešti.

Krisiui Baliukoniui.
Calle Montes de Oca 146
Avellaneda B-s. As.

Pajieškau pusbrolių Antaną Gaidamaską, į Argentiną atvyk-1926 m. ilgą laiką įvyko Cordo-boje. Kas apie jį žinote ar jis pats prašau atsiliepti šiuo antrašu: Monte Egmont Nr. 518 Bs. Aires. Emilė Baniulytė.

KRAUTUVĖ „KAUNAS“
Antano Mikėno

Įvairių gardžių gėrimų ir užkandų.
Calle GIBBONE 900
kampas RIVERO.
Piñeyro.

Reikalingas tarnautojas lie-
tuvis mokantis gerai lietuvių kal-
bą ir raštą. Kreipkitės į laivų a-
genciją.
O. R. Soler 5965 dep. C. Cap.

Parsiduoda gabalas žemės
120.100 met. Labai patogioj vie-
toj 8-nios kvados nuo stoties Bos-
ques FCS. Žemė yra aptverta
spygliuotomis vielomis ir apso-
dinta vaisiniais medžiais: obelė-
mis, duranais ir kitais.
Už vienus metus jau užmo-
kėta, mėnesinis mokėsinis 35 p.
Kreiptis pas K. Kasparą cal-
le Lavalle 516 Avellaneda.

ŠOFERIŲ AKADEMIA.

PIRMOJI LIETUVIŲ—VOKIEČIŲ ŠOFERIŲ MOKYKLA
BUENOS AIRES
GERIAUSIA, TEISINGIAUSIA IR PIGIAUSIA.
PERSITIKRINKITE VISI!

UŽ \$ 75 PILNAS KURSAS GAUNAMAS TIK MŪSŲ
MOKYKLOJ

Duodame 50 lekcijų važiavimo ir 50 valandų praktikuoti-
tis technikos ir mechanizmo. Mokiname naujausių stilių, sun-
kais ir lengvais automobiliais.
Dabartinės valdžios parėdymų egzaminuojama tik iš
sunkiųjų autų, kurios užlaiko tik mūsų mokykla.
Pamokos duodamos įvairiomis kalbomis, dienomis ir
vakarais. Gavima diplomo garantojame. Visus maloniai kvie-
čiame kreiptis tik į mus o būsite užganėdinai.

Veytes 1789 Barracas Bs. Aires.

U. T. 21 Barracas 0265.

ATSIIMKITE LAISUS.

A. Ačius J. Blačinas, S. But-
kytė, Balčinas, J. Budraitis. P.
Grigas, M. Girdvainienė, S. Ori-
galinici, A. Gikarui, J. Rimkui
E. Rodonskis, U. Rideika, Žibui
Vaiciulėnii.

KUR GALIMA GAUTI „RYTOJUS
PAVIENTAIS NUMERIAIS.

Sekančiuose miestuose ir vie-
tose „Rytojus“ galima gauti pa-
vieniais numeriais nusipirkti:

Berisioj:

L. Rimavičiaus Fondo
gtv. Nueva York 4735
N. Kuprionio Fondo
gtv. Marsella 12,
prie Frigorifico vartų.

Villa Diego-Rosario:

J. o Rukšio Fondo.
Dom. ko Stalbono kirpykloj.

Buenos Aires:

I. Volco Restorane
Calle 25 de Mayo 671-685
Señor David
Leandro Alem Tres Sargentos
(netoli Retiro)

Deutsche Schiffsagentur
San Martin 469, B. Aires
Banco Holandes.
25 de Mayo 81

Piñeyro:

Krautuvė „Kaunas“
Giribones 900 kamp. Rivera.
Atlantico restorane
Coronel Garcia 402, kampas
Coronel Diaz.

Villa Crespo.

Pranas Krapavickas
Calle Monte Egmont 518.

Cordoba:

K. Ječius
Buchardo Nr. 452, Barrio Ingles.

Dock Sude.

V. Ramanausko krautuvėje
L.N. Alem N 1764 Dock-Sud—
taip pat galima gauti ir knygu

Darbininke Lietuvių! skai-
tyk ir platink „Rytoją“.

MOTERIŲ ŽINIAI.

Sinva pigiai, gerai ir sulyg
naujausios mados. Norinčios
grazią devetį—siūkitės pas
O. Undraitienę Belgrano 2512
Sarandj F. C. S.

Jums akis išsėgzaminuos diplomuo-
tas specialistas veltui ir pritaikys
akinius už prieinamą kainą štai kurs:
CASA GARBARINO
Esmeralda 288 Bs.-Aires.

Fotografia

„BELLAS ARTES“

DOMINGO EPIFANI

Specialistas darantis pa-
veikslus jaunavedžių, grupių,
atskirų asmenų ir vaikų. Pasiū-
paveikslus įvairaus didumo aliejintais
dažais, pašėliu ir ekvare-
liar. Kainos prieinamos.
Užsakymai duodami ir iš-
mokyjimui. Lietuviai kvie-
čiami atsilankyti. Tuzinas
atviručių kainuoja \$ 3,95
Avenida Mitre 498
AVELLANEDA

Carlsbad

Fdo.-Quiroga 1441, Dock Sud.

Frm. M. F. Huspaur

Kiekvienas atsilankiusis as-
muo gauna reikalaujamų vai-
stų arba medikamentų. Kal-
bu vokiškai, čekiškai ir kas-
tyžiškai.
U. T. 22, Avellaneda 7596

Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės dvisavaitinis
laikraštis (su paveikslais)

„BALSAS“

daug duoda žinių iš Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuo-
menės gyvenimo ir iš fašistų darbų. Kiekvienas Argentinos
darbininkas ir darbininkė privalo užsisakyti „Balsą“.

Kaina „Balso“ Argentinoj: metams— 2 dol. 6 mėm.—1 dol.
Adresas užsisakyti „Balsą“: Tilsit Pr., Gartenstrasse 6, Hof,
III. Aufgang, 1 Treppe, „Balso“ Red., d. Richard Reich. Alemania.
Kas užsisako „Balsą“, tas tuom pat remia Lietuvos dar-
bininkų spaudą ir padeda jų kovai su fašistų valdžia.

Jeronimas Koreiya

DIPLOMUOTAS LENINGRADE LIETUV. SIUVĖJAS
Calle Garibaldi 1319, Boca, Bs.-Aires.

Siuvu ant užsakymo naujausios mados įvairiausių
rūbus. Turiu didelį pasirinkimą geriausių vasaros
sezono medžiagų. Kainos visiems prieinamos.
Darbą atlieku sažiningai. Visus malonei prašau at-
silankyti pas mane patys ir persitikrinsite.

Dr. S. SCHAVELZON
Veneros ir vidurinių ligų gy-
dytojas. Nuo 15 iki 17
Kalba rusiškai
Cochabamba 1268
U. T. 23 B.Orden 0905

Dr. Nicolas V. Misloslavich.
Chirurgas, gydytojas oninėj
Ravson. Specialistas odos, ūfi-
lio, kraujo ir šlapumo. Nuo
8 iki 10 ryto — 3 iki 6 vakaro
Kalba vokiškai ir čekiškai.
Calle Laval' 310, 1-ro piso

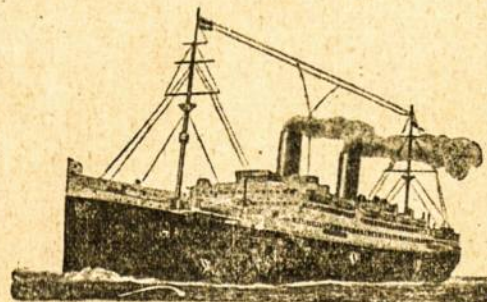
ONA JURGELAITIENĖ

Pigi ir gera siuvėja.
calle Nueva 2996
Valentin Alsina.

ANGELA F. R. BUGUERO
Diplomuota Buenos Aires
Partera (akušerė)

Priima nuo 14—16 v.
Calle Roma 1385. Dock Sud
Avellaneda

Pigiausios

Laivakortės iš ir į Europa

„DEUTSCHE SHIFFS AGENTUR“
LIETUVIŲ SKYRIUS

Pingų persiuntimas telegrafu ir paštu.
469 San Martin 469 Bs.-Aires

I. NENIŠKIS.

CALLE MEXICO Nr.1945 B-s Aires

Aš užsisakau tik pas I. NENIŠKI ir patariu
kitiems, nes kaip geriausias Bs. Aires. lietuvis siu-
vėjas darbą atlieka moderniškai ir sažiningai doda
ant išsimokėjimui turi didelį pasirinkimą visokių
medžiagų. Kainos prieinamos.

Pirmutinis Lietuviškas

MOTERIŲ SKRYBELIŲ FABRIKAS.

Gaminama skrybėlės iš filco, šiaudų,
šilko aksomo, veliūro ir t.t.
Skrybėlės įvairiausių spalvų ir naujausių
modelių. Kainos nuo \$ 3.40. Taip pat pa-
taisome ir atnaujiname senas skrybėles.

A. SUBOČAITIS.

CORIENTES 2392. BS. AIRES.

RYTOJUS yra pirmas ir vienintelis lietuvių darbininkų
laikraštis Argentinoj.

RYTOJUS suteikia iš viso pasaulio žinių, ir dažnai
pasipuošia karikatūromis ir paveikslais.

Patogiausia už laikraštį siųsti pinigų, ligi 3 pesų,
apdraustuose (certificado) laiškuose „Rytojus“ vardu ir jo
antrašu: Montes de Oca 146, Avellaneda-B. Aires.